

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОСОФИИ И СОЦИАЛЬНЫХ НАУК
Кафедра психологии**

ТЕРЕШКО
Алеся Сергеевна

**ВЗАИМОСВЯЗЬ СТРАТЕГИЙ СОВЛАДАНИЯ И АКЦЕНТУАЦИЙ
ХАРАКТЕРА У РОДСТВЕННИКОВ ТЯЖЕЛОБОЛЬНЫХ**

Реферат дипломной работы

Научный руководитель:
кандидат психологических наук,
доцент Метлицкий И.Е.

Минск, 2017

РЕФЕРАТ ДИПЛОМНОЙ РАБОТЫ

Объем дипломной работы составляет 65 страниц и включает 5 рисунков, 9 таблиц, 3 приложения, 58 использованных источников.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: СОВЛАДАЮЩЕЕ ПОВЕДЕНИЕ, СТРАТЕГИИ СОВЛАДАНИЯ, АКЦЕНТУАЦИИ ХАРАКТЕРА, РОДСТВЕННИКИ ОНКОБОЛЬНЫХ, РОДСТВЕННИКИ СИТУАТИВНО БОЛЬНЫХ.

Объект исследования: стратегии совладания.

Предмет исследования: взаимосвязь стратегий совладания и акцентуаций характера у родственников тяжелобольных.

Цель исследования: охарактеризовать взаимосвязь стратегий совладающего поведения и акцентуаций характера у родственников тяжелобольных.

Методы исследования: сравнительный анализ литературных источников, опрос, статистические методы (критерий Колмогорова-Смирнова, Т-критерий Стьюдента для независимых выборок, коэффициент корреляции Пирсона).

Результаты исследования: родственники онкобольных и родственники ситуативно больных одинаково часто используют проблемно-ориентированные стратегии совладания.

У родственников онкобольных выявлены корреляции между проблемно-ориентированным копингом и эмоционально-ориентированным копингом; между проблемно-ориентированным копингом и копингом, ориентированным на избегание; между эмоционально-ориентированным копингом и копингом, ориентированным на избегание.

В группе родственников ситуативно больных обнаружена корреляция шкалы эмоционально-ориентированного копинга с демонстративным типом (обратная связь), педантичным типом, гипертимным типом (обратная связь), эмотивным типом, циклотимным типом.

В группе родственников онкобольных обнаружена корреляция шкалы проблемно-ориентированного копинга с тревожно-боязливым типом (обратная связь) и аффективно-экзальтированным типом (обратная связь). Шкала эмоционально-ориентированного копинга демонстрирует прямую корреляцию с тревожно-боязливым типом и аффективно-экзальтированным типом. Копинг, ориентированный на избегание, коррелирует с демонстративным типом и гипертимным типом.

Материалы исследования могут быть использованы в рамках оказания паллиативной помощи родственникам тяжелобольных, а также в построении адекватной системы профилактических мероприятий, направленных на предотвращение стресса и депрессии у родственников тяжелобольных.

РЭФЕРАТ ДЫПЛОМНАЙ РАБОТЫ

Аб'ём дыпломнай работы складае 65 старонак, 5 малюнкаў, 9 табліц, 3 дадатка, 58 выкарастаных крыніц.

КЛЮЧАВЫЯ СЛОВЫ: САЎЛАДАЮЧЫЯ ПАВОДЗІНЫ; СТРАТЭГІІ САЎЛАДАННЯ; АКЦЭНТУАЦЫІ ХАРАКТАРУ; СВАЯКІ ХВОРЫХ НА РАК, СВАЯКІ СІТУАЦЫЙНА ХВОРЫХ.

Аб'ект даследвання: стратэгіі саўладання.

Прадмет даследвання: узаемасувязь стратэгіі саўладання і акцэнтуючай характару ў сваякоў цяжкахворых.

Мэта даследвання: ахарактарызаваць узаемасувязь стратэгіі саўладання і акцэнтуючай характару ў сваякоў цяжкахворых.

Метады даследвання: параўнальны аналіз літаратурных крыніц, апытанне, статыстычныя метады (крытэрыі Калмагорава-Смірнова, Т-крытэрыі Стюдэнта для незалежных выбарак, каэфіцыент карэляцыі Пірсана).

Вынікі даследвання: сваякі хворых на рак і сваякі сітуацыйна хворых аднолькава часта выкарыстоўваюць праблемна-арыентаваныя стратэгіі саўладання.

У сваякоў хворых на рак выяўлены карэляцыі паміж праблемна-арыентаваным копінгам і эмацыйна-арыентаваным копінгам; паміж праблемна-арыентаваным копінгам і копінгам, арыентаваным на пазбягання; паміж эмацыйна-арыентаваным копінгам і копінгам, арыентаваным на пазбягання.

У групе сваякоў сітуацыйна хворых знойдзена карэляцыя эмацыйна-арыентаванага копінга з дэманстратыўным тыпам (адваротная сувязь), педантычным тыпам, гіпертыўным тыпам (адваротная сувязь), эматыўным тыпам і цыклатыўным тыпам.

У групе сваякоў хворых на рак знойдзена карэляцыя праблемна-арыентаванага копінга з трывожна-палахлівым тыпам (адваротная сувязь) і афэктыўна-экзальтаваным тыпам (адваротная сувязь). Эмацыйна-арыентаваны копінг дэманструе прамую карэляцыю з трывожна-палахлівым тыпам і афэктыўна-экзальтаваным тыпам. Копінг, арыентаваны на пазбягання, карэлюе з дэманстратыўным тыпам і гіпертыўным тыпам.

Матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў рамках аказання паліятыўнай дапамогі сваякам цяжкахворых, а таксама ў пабудове адэкватнай сістэмы прафілактычных мерапрыемстваў, накіраваных на прадухіленне стрэсу і дэпрэсіі ў сваякоў цяжкахворых.

GRADUATE THESIS SUMMARY

This thesis consist of 65 pages, 5 figures, 9 tables, 3 appendixes, 58 sources.

KEY WORDS: COPING BEHAVIOR, COPING STRATEGIES, ACCENTUATION OF CHARACTER, RELATIVES OF CANCER PATIENTS, RELATIVES OF PATIENTS SITUATIONALLY.

Object of research: coping strategies.

Subject of research: the interrelation of coping strategies and the accentuation of character with relatives of seriously ill.

Aim of research: to characterize the interrelation of coping strategies and the accentuation of character with relatives of seriously ill.

Research methods: comparative analysis of the literary source, questioning, statistic methods (the Kolmogorov-Smirnov test, T-Student test for independent samples, Pearson's correlation coefficient).

Results of research: relatives of cancer patients and relatives of patients of patients situationally often use problem-focused coping strategies.

Relatives of cancer patients showed a correlation between problem-focused coping and emotional-focused coping; between problem-focused coping and coping focused on avoidance; between the emotional-focused coping and coping focused on avoidance.

There is the correlation between the scale of emotional-oriented coping with demonstrative type (feedback), pedantic type, hyperthymic type (feedback), emotive type, ciclotimia type in the group of relatives of patients situationally.

The group of the relatives of cancer patients has the correlation of the scale of the problem-oriented coping with anxiety-fearful type (feedback) and affective-exalted type (feedback). The scale of emotional-focused coping shows a direct correlation with anxious-fearful type and affective-exalted type. Coping focused on avoidance, correlated with demonstrative type and hyperthymic types.

The research materials can be used in the provision of palliative care for seriously ill relatives, as well as in the construction of an adequate system of preventive measures aimed at preventing stress and depression in relatives of seriously ill patients.